Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul Central
Judecător L. Turculeț
Dosarul nr. 1 – 23008172 – 05 – 21rji – 10042023

CURTEA DE APEL CAHUL

D E C I Z I E
În numele Legii

13 iunie 2023 mun. Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Cahul
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător **Galina Vavrin**
Judecătorii **Ion Dănăilă, Natalia Bondarenco**
Cu participarea:
Avocatului Vitalie Covaliov
Interpretului Liudmila Moldovanu

A judecat în ședință de judecată deschisă în ordine de recurs cauza la plângerea condamnatului Sadovin Victor împotriva Instituțiilor Penitenciare din R. Moldova cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile deținutului,

la recursul administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 22 martie 2023.

Procedura de citare a părților a fost legal executată.

Analizând argumentele de fapt și de drept invocate în cererea de recurs, materialele administrate la dosar și a argumentelor suplimentare prezentate în ședință, Completul de judecată, –

C O N S T A T Ă :

Plângerea condamnatului:

La data de 12 septembrie 2022 condamnatul Sadovin Victor a înaintat judecătorului de instrucție plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cu reducerea termenului de pedeapsă.

Ulterior, la data de 04 octombrie 2022 la Judecătoria Cahul, sediul Central a parvenit spre examinare după competență încă o plângere a lui Sadovin Victor referitoare la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Prin încheierile din 04 octombrie 2022 și 26 octombrie 2022, plângerile nominalizate au fost conexate într-un singur dosar.

La data de 13 martie 2023 în Judecătoria Cahul, sediul Central a parvenit la rejudecare plângerea condamnatului/prevenitului Sadovin Victor împotriva Instituțiilor Penitenciare RM referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile sale, fiindu-i atribuit numărul unic 1-22133145-15- 21ji-13032023 (număr manual 21ji-609/2023).

La data de 17 ianuarie 2023 condamnatul Sadovin Victor a înaintat judecătorului de instrucție plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cu reducerea termenului de pedeapsă.

Prin încheierea din 22 martie 2023, plângerile nominalizate au fost conexate într-un singur dosar, cauzei fiindu-i atribuit numărul unic 1-23008172-15-21ji-17012023 (număr manual 21ji-19/2023).

Argumentele plângerii:

Drept argumente pe înaintarea plângerii, condamnatul a invocat pretenții față de condițiile de detenție contrare art.3 CEDO în Penitenciarul nr. 11 – Bălți, Penitenciarul nr. 6 – Soroca, Penitenciarul nr. 17 – Rezina, Penitenciarul nr. 13 – Chișinău și Penitenciarul nr.5 – Cahul. Relevă că pe parcursul detenției a fost deținut în celule supraaglomerate, 4 deținuți - 4 paturi, în celula nr.13 persistă taracani, insecte parazitare. A fost deținut în condiții de detenție inumane şi degradante care contravin art. 3 CEDO. Solicită constatarea deținerii sale în penitenciarele vizate în condiții contrare art.3 CEDO, cu aplicarea și reducerea pedepsei conform prevederilor art. 473/2 , 473/3 , 473/4 din Codul de procedură penală, două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv. În ședința de judecată

condamnatul a solicitat admiterea cererii, a explicat că a fost încarcerat la 04 iunie 2014. A fost deținut în Penitenciarul nr.17-Rezina, Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, Penitenciarul nr. 5 - Cahul, Penitenciarul nr. 6 - Soroca, Penitenciarul nr.11 – Bălți, Penitenciarul nr. 16 - Pruncul. Anterior au mai fost examinate plângeri ale sale împotriva condițiilor de detenție. Are pretenții față de condițiile de detenție din P-17 Rezina în perioada 2015-2021. Menționează că nu are pretenții față de condițiile de detenție din alte închisori. Susține cele indicate în plângerile depuse, menționează suplimentar că hrana era proastă, supraaglomerare. Dorește să-i fie redusă pedeapsa pentru condiții de detenție precare. Față de P-5 Cahul pretenții nu are.

Soluția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 22 martie 2023 s-a admis parțial plângerea condamnatului *Sadovin Victor*.

S-a constatat deținerea lui *Sadovin Victor* în condiții contrare art.3 CEDO în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.17-Rezina pentru perioada 02.03.2020 – 16.03.2020, 08.05.2020 – 26.11.2020, 04.12.2020 – 08.02.2022, 16.05.2022 – 06.06.2022, ceea ce constituie 672 zile.

S-a redus pedeapsa neexecutată a lui Sadovin Victor pentru condiții precare de detenție în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.17-Rezina pentru perioada 02.03.2020 – 16.03.2020, 08.05.2020 – 26.11.2020, 04.12.2020 – 08.02.2022, 16.05.2022 – 06.06.2022, calculând 3 zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție, ceea ce constituie 201 zile.

În final lui Sadovin Victor i se reduce pedeapsa neexecutată cu 191 zile, eliberându-l din stare de detenție imediat.

S-a respins plângerea condamnatului Sadovin Victor în partea pretențiilor fața de condițiile de detenție contrare art.3 CEDO din Penitenciarul nr.17–Rezina, pentru perioada 13.07.2016-12.10.2016, 24.11.2016-22.03.2017, 12.04.2017-22.08.2017, 27.09.2017-15.10.2018, 30.10.2018-18.06.2019, ca fiind depusă tardiv.

S-a încetat procesul la plângerea lui Sadovin Victor împotriva condițiilor de detenție din penitenciarele nr. 11, 6, 13, 5, 16 în legătură cu renunțarea la pretențiile față de aceste instituții penitenciare.

Recursul Penitenciarului nr. 5 Cahul:

Legalitatea încheierii judecătorului de instrucție a fost contestată cu ***recurs la 24 martie 2023 de către administrația Penitenciarul nr. 5 Cahul***, în care solicită casarea încheierii, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a plângerii condamnatului *Sadovin Victor* privind aplicarea art. 473^4 și art. 385 alin.(5) CPP.

Argumentele recursului:

În argumentarea recursului s-a indicat că, pretențiile condamnatului față de instituția penitenciară au un caracter pur formal, nefiind probate de careva probe.

Plângerea nu întrunește condițiile prevăzute de normele procesuale, or condamnatul nu a solicitat înlăturarea condițiilor materiale contestate.

Instanța de fond nu a ținut cont de raportul privind evaluarea condițiilor de detenție prezentat de Penitenciarul nr.5 Cahul prin care au fost combătute toate pretențiile petentului și în care au fost indicate condițiile de detenție în care a fost deținut condamnatul, cât și copiile materialelor anexate și pozele celulelor în care acesta a fost deținut, care demonstrează că celulele în care s-a deținut condamnatul, corespund condițiilor de detenție și sunt amenajate conform prevederilor anexei nr. 22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnați ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim. Pe perioada toamnă-iarnă temperatura aerului în spațiile de locuit nu este mai mică de 18° C. Iluminarea în celulele date este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor, cât și artificial prin intermediul instalațiilor electrice dotate cu becuri puterea căruia este de 100 W, celulele sunt amenajate cu prize. Aerisirea în celule este asigurată prin intermediul geamurilor, ușilor intrării în celulă, cât și instalațiilor de aerisire.

Cu referire la starea sanitară a încăperilor de detenție, menționează recurentul că în art. 242^1 pct. 5) și 12) din Codul de executare, sunt indicare expres obligațiunile deținuților și anume: respectarea regulilor sanitaro-igienice, regulilor de igienă individuală și colectivă în camera de deținere, respectarea indicațiilor medicului, precum, menținerea curățeniei în încăperile de detenție și de serviciu, la locul de muncă, aranjarea patului conform modelului stabilit după deșteptare și efectuarea curățeniei în camera de detenție. Mai mult decât atât, potrivit prevederilor art. 234 alin. (3) din Codul de executare, condamnatul este obligat să execute munci neremunerate. Muncile neremunerate sunt lucrările de îngrijire și amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico-sanitare de deținere.

La admiterea plângerii instanța a luat în considerare rapoartele Ombudsmanului privind instituțiile penitenciare care au caracter general și nu se referă expres la pretențiile și speța examinată.

În cadrul examinării procesului de judecată s-a stabilit cu certitudine că celulele în care a fost deținut condamnatul pătrundea lumina naturală și acestea erau asigurate 24/24 ore cu lumină artificială, acestuia i-au fost eliberate soluții pentru menținerea curățeniei în celulă, celulele erau asigurate cu apăr, hrana era acordată de 3 ori pe zi, acesta are acces la bibliotecă și i-a fost acordat spațiu locativ necesar prevăzut de legislația execuțională, necătând la aceasta instanța a constatat încălcarea art. 3 CEDO în privința acestuia și a redus pedeapsa.

Consideră recurentul că judecătorul de instrucție a examinat în ansamblul formal cauza – în lipsa unei analize complete și aprecieri obiective a aspectelor de fapt și de drept, ceia ce denotă netemeinicia încheierii bazată exclusiv pe alegațiile condamnatului și concluziile formulate în rapoartele Ombudsmanului și CPT, care prezintă concluzii generale referitoare la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 5 Cahul, nu relatează situați instituției penitenciare la momentul actual, cât și în alte instituții penitenciare.

Termenul de depunere a recursului:

Conform art. 473[4] alin.(9) CPP, *încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 10 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond*.

Lucrările dosarului, atestă că instanța de judecată a pronunțat încheierea în ședința din 22 martie 2023, în prezența condamnatului, avocatului acestuia și a reprezentantului Penitenciarului nr. 5 Cahul.

Cererea de recurs a fost depusă de Penitenciarul nr. 05 Cahul la data de 24 martie 2023.

Astfel, se atestă respectarea termenului pentru exercitarea căii de atac recurs de către Penitenciarul nr. 5 Cahul.

Argumentele participanților în fața instanței de recurs:

Recurentul – Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul, reprezentată de Tudoreanu Elena, în baza procurii, în ședința instanței de recurs a susținut

argumentele invocate în cererea de recurs, solicitând admiterea acestuia în sensul în care a fost formulat.

Condamnatul Sadovin Victor citat legal, în ședința instanței de judecată nu s-a prezentat și nici nu a comunicat motivele imposibilității de a se prezenta sau de a solicita examinarea cauzei în absența sa. Astfel, în temeiul art. 447 alin.(1) coroborat cu art. 473^3 alin.(1) CPP, instanța de recurs a dispus examinarea cauzei în lipsa condamnatului.

Avocatul Vitali Covaliov în ședința instanței de recurs au solicitat respingerea recursului înaintat de instituția penitenciară.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind materialele dosarului, analizând încheierea contestată în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Completul de judecată conchide respingerea recursului înaintat de administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul, cu menținerea încheierii primei instanțe.

Potrivit art. 449 alin.(1) pct.1) lit. a) CPP, *judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat*.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin decizia Curții de Apel Bălți din data de 03 decembrie 2014, este casată parțial Sentința Judecătoriei Dondușeni din 04.07.2014, Sadovin Victor este condamnat în baza*****, la - 7 (șapte) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29.03.2019 Sadovin Victor a fost condamnat în baza a***** la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, conform art.85 alin.(1) Cod penal, prin cumul de sentințe s-a adăugat parțial pedeapsa stabilită și neexecutată prin Decizia Curții de Apel Bălți din 03 decembrie 2014, stabilindu-i lui Sadovin Victor pedeapsa definitivă sub formă de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei se calculează din 29.03.2019. Sentința menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 09.10.2019 fără modificări.

Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 30.06.2021, în baza art.385 al.5, art.473/4 potrivit art.385 al.5 CPP s-a redus din termenul de pedeapsă a lui Sadovin Victor cu 304 zile, iar potrivit art.473/4 al.4 CPP s-a redus din termenul de pedeapsă cu 145 zile închisoare şi se acordă titlu de compensare în sumă de 250 lei.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 25.11.2021 s-a admis recursul Penitenciarului nr.17- Rezina, s-a casat încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 30.06.2021 și trimisă cauza la rejudecare, în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 25.02.2021 emisă de Judecătoria Orhei, sediul Rezina, plângerea lui Sadovin Victor împotriva condițiilor de detenție a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 25.11.2021 a Curții de Apel Chișinău, încheierea Judecătoriei Orhei din 25.02.2021 a fost casată cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 01.11.2022 s-a admis parțial plângerea condamnatului privind condițiile de detenție. S-a redus pedeapsa, pentru perioada detenției în P-17: 02.03.2020-16.03.2020, 08.05.2020-26.11.2020, 04.12.2020-08.02.2022, 16.05.2022-06.06.2022, cu 132 (una sută treizeci și două) zile, în rest plângerea s-a respins ca fiind depusă tardiv. Încheierea a fost casată integral prin decizia Curții de Apel Cahul din 17. 01.2023.

Începutul executării pedepsei cu închisoare în privința condamnatului *Sadovin Victor* este de la 04 iulie 2014, sfârșitul executării este 28 septembrie 2023.

Condamnatul *Sadovin Victor* pe parcursul executării pedepsei a sesizat instanța de judecată cu prezenta plângere, invocând pretenții referitor la condițiile de detenție contrare prevederilor art. 3 din CEDO pentru perioada aflării sale în Penitenciarul nr. 17 Rezina, Penitenciarul nr. 11 Bălți, Penitenciarul nr.5-Cahul, Penitenciarul nr. 6 Soroca, Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

Judecătorul de instrucție fiind investit cu examinarea plângerii condamnatului, a ajuns la concluzia admiterii parțiale acesteia, cu constatarea detenție condamnatului *Sadovin Victor* contrare art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 17 Rezina, iar drept recompensă a redus din termenul de pedeapsă 201 zile, al căruia efect l-a avut eliberarea condamnatului din stare de detenție. De asemenea, judecătorul de instrucție a respins, ca depusă tardiv, plângerea condamnatului Sadovin Victor în partea pretențiilor înaintate față de Penitenciarului nr. 17 Rezina care vizează detenția sa în perioada 13.07.2016-12.10.2016, 24.11.2016-22.03.2017, 12.04.2017-22.08.2017, 27.09.2017-15.10.2018, 30.10.2018-18.06.2019.

Verificând legalitatea încheierii contestate, Completul de judecată consideră că judecătorul de instrucție întemeiat a ajuns la concluzia admiterii

parțiale a plângerea condamnatului *Sadovin Victor* și constatării încălcării condițiilor de detenție garantate de art. 3 din CEDO la deținerea acestuia în Penitenciarul nr. 17 Rezina în perioada 02.03.2020-16.03.2020, 08.05.2020-26.11.2020, 04.12.2020-08.02.2022, 16.05.2022-06.06.2022, ceea ce constituie 672 zile, reducând în total din termenul de pedeapsă 191 zile.

Referitor la pretenții condamnatului față de condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 11 Bălți, nr. 6 Soroca, nr. 13 Chișinău, nr. 5 Cahul și nr. 16 Pruncul, judecătorul de instrucție întemeiat a încetat procesul, întrucât condamnatul în ședința de judecată a renunțat la pretențiile sale față de aceste instituții penitenciare.

Potrivit art. 469 alin.(1) pct.171) CPP, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Conform art. 473^2 alin.(1), (2), (3), (5) CPP, plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat.

Plângerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin.(1) trebuie să conțină datele privind perioada și locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plângere pot fi anexate explicațiile altor condamnați sau prevenți, copiile plângerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, și răspunsurilor lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plângerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentința sau încheierea.

Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sunt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

În contextul dispozițiilor citate, judecătorul de instrucție întemeiat a constatat că, plângerea condamnatului *Sadovin Victor* referitoare la condițiile de detenție contrare art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 17 Rezina pentru perioada 02.03.2020 – 16.03.2020, 08.05.2020 – 26.11.2020, 04.12.2020 – 08.02.2022, 16.05.2022 – 06.06.2022, este depusă cu respectarea pe deplin a cerințelor de formă și conținut și a termenului stabilit de norma legală. Iar, referitor la plângerea depusă la condițiile de detenție pentru perioada deținerii în penitenciarul nr. 17 Rezina 13.07.2016 – 12.10.2016, 24.11.2016 – 22.03.2017, 12.04.2017 – 22.08.2017, 27.09.2017 – 15.10.2018, 30.10.2018 – 18.06.2019, judecătorul de instrucție întemeiat a constatat caracterul tardiv al plângerii, întrucât remediul compensator a fost introdus prin Legea nr. 272 din 29 noiembrie 2018 în vigoare începând cu 01 ianuarie 2019, respectiv plângerea putea fi depusă până la 01 iulie 2019, însă a fost înregistrată în instanța de judecată la 02 martie 2020, peste termenul legal instituit în acest sens.

Potrivit art. 473^3 alin.(2), (3) CPP, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Pentru examinarea plângerii, reprezentantul administrației instituției penitenciare prezintă instanței de judecată în scris, în termen de 10 zile, un raport în care răspunde la toate pretențiile invocate de condamnat sau prevenit în plângere, cu menționarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condițiilor de detenție contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului și a materialelor anexate la acesta se înmânează condamnatului sau, după caz, prevenitului care a depus plângerea de către reprezentantul administrației instituției penitenciare.

Iar, art. 473^4 alin.(2), (3), (4) CPP prevede că, la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului sau

ale prevenitului, precum şi de perioada în care condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condițiile contestate.

La depunerea prezentei plângeri, cât și în ședința de judecată, condamnatul *Sadovin Victor* a invocat deținerea sa în condiții contrare art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 17 Rezina.

Astfel, întru executarea prevederilor art. 473^3 alin.(3) CPP, Penitenciarul nr. 17 Rezina, a prezentat instanței de judecată un raport privitor la condițiile de detenție a condamnatului *Sadovin Victor*.

Potrivit raportului Penitenciarului nr.17 – Rezina condamnatul Sadovin Victor s-a aflat în condiții de detenție acceptabile și care corespund minimului de detenție necesar conform condițiilor izolatorului de urmărire penală și a fost deținut în perioada 13.07.2016 - 12.10.2016, 24.11.2016 - 22.03.2017, 12.04.2017 -22.08.2017, 27.09.2017 - 15.10.2018, 30.10.2018 - 18.06.2019, 02.03.2020 - 16.03.2020, 08.05.2020 - 26.11.2020, 04.12.2020 - 08.02.2022, 16.05.2022 - 06.06.2022, în celula nr. 68, 67, 41, 70, 39, 40, 65, 72, 69, 71 A, 45, 53,74, 42, 86,73, 76, 40, 46, 78, 66, 77.

Curtea Europeană în practica sa, inclusiv în cauzele contra Moldovei, a statuat că art. 3 CEDO consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura și tratamentele sau pedepsele inumane sau degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei (Mozer c. Moldovei și Rusiei, 23 februarie 2016, cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007).

La constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența art. 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele cazuri, de sexul, vârsta și starea sănătății victimei (cauza Islanda c. Regatul Unit, 18 ianuarie 1978, cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007).

Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane. Ca modul și metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției și că având în vedere exigențele detenției, sănătatea și integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare (cauza Kudla

c. Poloniei, 26 octombrie 2000). Atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum și durata detenției (Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005).

Drept urmare, judecătorul de instrucție, apreciind condițiile de detenție invocate de către autorul plângerii, coroborate cu poziția instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, cât și prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența Curții Europene cu referire la încălcarea art. 3 CEDO, întemeiat a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a plângerii înaintate de condamnatului *Sadovin Victor*, constatând detenția acestuia contrară art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 17 Rezina, pentru perioada 02.03.2020-16.03.2020, 08.05.2020- 26.11.2020, 04.12.2020-08.02.2022, 16.05.2022-06.06.2022, ceia ce constituie 672 zile.

Analizând argumentele condamnatului *Sadovin Victor* în coraport cu informația reflectată în raportul prezentat de către Penitenciarul nr. 17 Rezina, judecătorul de instrucție întemeiat a reținut că administrația instituției penitenciare nu a probat faptul deținerii condamnatului *Sadovin Victor* în condiții decente pe toată perioada aflării acestuia în custodia statului, care ar corespunde prevederilor legale și nu ar fi o încălcare a dispoziției art. 3 CEDO.

De asemenea nu pot fi reține ca întemeiate argumentele instituției penitenciare invocate în sensul asigurării minimului necesar de condiții pentru detenția condamnatului *Sadovin Victor* în situația în care nu au fost probate, iar minimul necesar indicat de administrația instituției penitenciare respective, nu corespunde standardelor internaționale ce ar exclude un tratament inuman și/sau degradant al deținutului.

Pentru a cădea sub incidența art. 3 CEDO, maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate, evaluarea căruia este, prin natura lucrurilor, relativă, și care depinde de toate circumstanțele cauzei, precum durata maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele cazuri, vârsta, starea de sănătate a deținutului.

Astfel, evaluarea condițiilor de detenție se face nu doar în baza criteriilor principale, cum sunt suprafața locuibilă cei revine fiecărui deținut și condițiile sanitare, dar și celelalte condițiilor care au influență asupra detenție, cum ar fi nivelul de funcționare a sistemului de aerisire a celulei, sistemul de canalizare, cantitatea și calitatea hranei, accesul și calitatea asistenței medicale, accesul permanent la apă potabilă, inclusiv pentru igiena personală, existența lingeriei de pat, care în Penitenciarul nr. 5 Cahul nu ating pragul minim de suficiență.

Sub aspectul respectării standardelor minime ce vizează spațiul locuibil în care a fost deținut condamnatul *Sadovin Victor* în Penitenciarul nr. 17 Rezina, Completul de judecată analizând raportul instituției penitenciare, se confirmă nerespectarea standardului minim referitor la suprafața locuibilă ce-i revine condamnatului/ deținutului, care potrivit Codului de executare, nu poate fi mai mică de 4m^2.

Suplimentar se notează și raportul întocmit de membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii la data de 23 august 2017 în rezultatul vizitei de monitorizare efectuată în Penitenciarul nr. 17 Rezina în care au constatat că condiții de detenție în penitenciarul nu corespund standardelor naționale și internaționale de detenție și pot fi calificate ca un tratament inuman și degradant.

Analizând argumentele expuse de Penitenciarul nr. 17 Rezina privitor la condițiile igienice și sanitare de detenție ale condamnatului *Sadovin Victor*, Completul de judecată consideră că raportul prezentat în lipsa unor probe pertinente și concludente, urmează a fi apreciat critic, în condițiile în care Consiliului pentru Prevenirea Torturii indică la existența unor condițiilor materiale precare în Penitenciarul nr. 5 Cahul.

În susținerea raționamentelor expuse, Curtea Europeană a nota că, la examinarea unor astfel de plângeri, sarcina probațiunii îi revine autorității în custodia căruia se află ori s-a aflat persoana, însă în asemenea situații, alegațiile despre relele tratamente contrare art. 3 al convenției, trebuie să se bazeze pe probe corespunzătoare. Pentru a aprecia aceste probe, Curtea Europeană aplică, de obicei, standardul probațiunii ”dincolo de orice dubiu rezonabil”(cauza Irlanda c. Regatului Unit, 19 ianuarie 1978, cauza Boicenco c. Moldovei, 11 iulie 2006, cauza Breabin c. Moldovei, 07 aprilie 2009, cauza Gurgurov c. Moldovei, 16 iunie 2009). O astfel de probă derivă din coexistența unor concluzii suficient de întemeiate, clare și concordante sau din prezumții de fapt similare care nu pot fi puse la îndoială (cauza Gorobeț c. Moldovei, 11 octombrie 2011).

Drept urmare, Completul de judecată constată că condițiile sanitare și igienice în care a fost deținut condamnatul *Sadovin Victor* în Penitenciarul nr. 17 Rezina, indicate în plângerea sa, și susținute în ședința de judecată, nu corespund standardelor minime, prevăzute în acest sens de legislația națională și internațională, motiv din care situația de fapt invocată de condamnat își găsește pe deplin confirmarea. Pe asemenea raționamente, prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia constatării încălcării prevederilor art. 3 din CEDO, referitor la condițiile

de detenție în Penitenciarul nr. 17 Rezina în perioada 02.03.2020-16.03.2020, 08.05.2020-26.11.2020, 04.12.2020-08.02.2022, 16.05.2022-06.06.2022, ceia ce constituie 672 zile.

Conform art. 473^4 alin.(4) CPP, în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ.

Prima instanță apreciind gravitatea încălcărilor, durata acestora, cât și efectul cumulativ al acestora asupra sănătății fizice și psihice a condamnatului *Sadovin Victor* prin aplicarea art. 473^4 alin.(4), (6) CPP, întemeiat a ajuns la concluzia că ar fi rezonabil de a calcula *în calitate de condamnat* 3 zile reducere pentru 10 zile de detenție, ceia ce constituie 201 zile, în Penitenciarul nr. 17 Rezina, fiind o recompensă echitabilă pentru condițiile precare de detenție suportate, astfel încât din termenul pedepsei stabilite condamnatului *Sadovin Victor* prin sentința judecătorească, s-a redus în total cu 191 zile, întrucât aceasta este partea de pedeapsă neexecutată de condamnat până la împlinirea termenului de pedeapsă.

Argumentele Penitenciarul nr. 5 Cahul din recursul înaintat împotriva încheierii judecătorului de instrucție, se respinge ca neîntemeiate.

La înaintarea recursului, administrația instituției penitenciare nu au făcut referire la nici unul din temeiurile pentru înaintarea recursului prevăzut de art. 444 alin.(1) CPP. Analizând încheierea judecătorească, instanța de recurs din oficiu nu a constatat erori de drept comise de către judecătorul de instrucție la examinarea cauzei în prima instanță pentru a interveni în soluția adoptată.

Generalizând cele descrise în prezenta decizie, Completul de judecată respinge ca neîntemeiate argumentele Penitenciarului nr. 5 Cahul invocate în cererea de recurs depusă împotriva încheierii judecătorului de instrucție.

Pornind de la constatările notate, Completul de judecată conchide de a respinge recursul administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul, cu menținerea încheierii primei instanțe.

Călăuzindu-se de prevederile art. 447 – 449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, Completul de judecată, -

D E C I D E :

Se respinge recursul administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul.

Se menține încheierea Judecătoriei Cahul sediul Central din 22 martie 2023 în cauza la plângerea condamnatului Sadovin Victor împotriva Instituțiilor Penitenciare din R. Moldova cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile deținutului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței **Galina Vavrin**

Judecătorii **Ion Dănăilă**

Natalia Bondarenco